

ПАНДИТЕ

ЖИВИЯТ СИМВОЛ НА КИТАЙ

Голямата панда (*Ailuropoda melanoleuca*), наричана още бамбукова мечка и пъстра мечка, е черно-бял бозайник от семейство Мечкови, който се среща в гористите местности в Западен и Централен Китай. Йезуитският мисионер и естествоизпитател Арман Давид открива козина и кости от панда през 1869 г. и ги изпраща в Париж, като дава на пандата името *Ursus melanoleucus*, което означава в превод „черно-бяла мечка“. За първи път европейци се срещат с истинска дива голяма панда по време на експедицията на Валтер Щьоцнер от 1913-1915 г.

Голямата панда някога е обитавала обширни площи в

бамбуковите гори на провинция Съчуан. Там именно се намират т.нар светилища - домове на повече от 30% от популацията. Тези светилища са всъщност запазена естествена природна среда с палео-тропическа гора от терциера. Това е и областта, в която са изградени съоръженията за отглеждане и подпомагане размножаването на пандите. Такива са центърът „Ченду“ и паркът „Уолонг“.

Според учените основните причини пандите да бъдат застрашени са недостигът на бамбук, в резултат на обезлесяването и браконьерството, както и ниският репродуктивен потенциал на пандите. Голямата панда се храни с

като порасне. Малката панда започва да пълзи близо 3 месеца след раждането и става самостоятелна чак на 18 месеца.

Уловена, голямата панда прави маймунджилъци, които се радват на вниманието на случайните зрители. Въпреки това пандата е всъщност в известна степен спривава и избухлива, твърдят познавачите.

Едно от мащабните начинания през 2009 година в Китай беше създаването на нов развъден център за гигантските панди. Този проект на стойност над 220 милиона долара имаше за цел да изгради съоръжение, което да замени световноизвестния център в резервата „Уолонг“, пострадал тежко при силно земетресение в югозападната провинция Съчуан година по-рано.

Прочутият развъден център за гигантски панди в резервата в близост до столицата на провинция Съчуан „Ченду“ бе почти разрушен от катастрофалното земетресение на 12 май 2008 г. Повечето от 63 панди, които живеяха в Уолонг, бяха настанени в зоологически градини в страната. Освен на гигантската панда, в новия развъден център се отделя внимание и на нейната не толкова известна, но безкрайно симпатична роднина - червената панда.

Усилията, които Китай полага за възстановяване на популацията на пандите освен природозащитния аспект имат и сериозен емоционален заряд. Гигантската панда е може би най-разпознаваемият символ на Китай. Китайското правителство си е създадо практика да подарява или да дава назаем големи панди на други държави в знак на приятелско отношение.

Китай и Бирма, но унищожаването на горите от човека, както и браконьерството са причина за ограничаване на местообитанията на вида до няколко малки и усамотени бамбукови гори. Те се намират основно в планинските райони в Съчуан в Китай, но също и в съседните области Кансу и Шенси и в източния дял на тибетските високопланински области

Според последното известно проучване от 2004 г. около 1600 диви панди живеят в

бамбукови филизи и корени - средно на ден изяжда 15-30 кг бамбукови листа и стръкове, като отделя на този процес 10-12 часа.

Въпреки че голямите панди достигат на дължина 120-180 см и тежи около 100 кг, те се раждат много безпомощни - едва 100 грама. Женските са в състояние да родят и отледат само 1-2 малки на година, като майката трябва да притиска новороденото към гърдите си с големите си предни лапи, до-

Су-Лин, първата голяма панда, показана на Запад, достига САЩ като бебе през 1936 г. и до смъртта си през 1938-а е една от най-популярните атракции в зоопарка Брукфийлд близо до Чикаго. Две други големи панди - една мъжка и една женска - са подарени на САЩ от китайското правителство през 1972 г. Те са настанени в националния зоопарк във Вашингтон. Оттогава насам още няколко зоопарка са получавали панди, като китайците са разрешили само 40 панди да напуснат родната им земя.

Сериозното отношение на китайските власти към животното символ проличава и в начина на подбиране на персонала за работа в центровете за развъждане. Два-

надесетте души, които се грижат за пандите, бяха подбрани сред 60 000 кандидати чрез специален конкурс. Спечелилите кандидати прекарваха една седмица в резервата, за да се грижат, чистят и готвят на черно-белите национални съкровища - едно от тях е да правят кексчета за панди по специална рецепта.

В следващия етап от проекта избраните шестима финалисти получиха титлата Панда посланици и възможността да живеят един месец в резервата, като следят живота и навиците им и документират наблюденията си. Целта на тези усилия е да се помогне за запазването на един от най-застрашените животински видове в света - живия символ на Китай.

ЛОГОТО НА СВЕТОВНИЯ ФОНД ЗА ДИВАТА ПРИРОДА

Вдъхновението за логото идва от Чи-Чи - голямата панда, която пристига в Лондонския зоопарк през 1961 г., точно когато се създава Световният фонд за дивата природа (WWF). Основателите на WWF са наясно, че им е нужен силен, разпознаваем символ, който да преодолява всички езикови бариери. Те решават, че голямото, пухкаво животно с тъжни черни очи е идеално за лого. Първите скици са нахвърляни от британския природозащитник и художник Джералд Уотърсън. Въз основа на тях един от основателите на WWF, сър Питър Скот, нарисова първото лого: „Нуждаем се от симпатично животно, което е застрашено и обичано от много хора. Трябваше да изглежда добре в черно и бяло, за да пестим при отпечатването“. Оттогава черно-бялата панда се превръща в символ на цялото природозащитно движение.